

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Číslo 491
31. října 2022

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Kulatý stůl Národního konventu

Předsednická konference k řešení energetické chudoby

Balíček k nulovému znečištění

Směrnice o čištění městských odpadních vod

Okamžité převody v eurech

Zasedání Rady pro životní prostředí

Zasedání Rady pro energetiku

Zasedání výboru pro dopravu a cestovní ruch

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

máme před sebou takzvaný dušičkový týden, který je tradičně klidnější, zejména co do množství jednání a zasedání. Praha bude nicméně i přesto hostit několik předsednických akcí na ministerské či expertní úrovni.

Hned v pondělí se v Kongresovém centru Praha uskutečnilo neformální zasedání ministrů odpovědných za obchod, kteří jednali o geostrategické důležitosti obchodu a obchodních dohod i digitálního obchodu. Na programu ministrů měli také vztahy mezi EU a USA, a proto pozvání přijala a k pracovnímu obědu se připojila americká zmocněnkyně pro obchod Katherine Taiová.

Kulatý stůl Národního konventu

Ve středu 26. října se uskutečnil kulatý stůl Národního konventu o EU na téma: Integrace Ukrajiny do EU. Diskuze se zúčastnili zástupci státní správy, obou komor parlamentu, hospodářské, akademické a sociální sféry, společně s odborovými svazy a zástupci evropských institucí. Odborným garantem byl Institut pro evropskou politiku EUROPEUM.

Debata Národního konventu o EU se zaměřila na tři diskuzní otázky. (1) Jak mohou EU a Česká republika podpořit Ukrajinu v poválečné rekonstrukci a reformách nutných pro integraci

Na konci týdne nás pak čekají ještě další dvě významné předsednické akce. Ministerstvo vnitra spolu s Ministerstvem spravedlnosti pořádá ve čtvrtek a v pátek ministerské fórum EU – západní Balkán pro spravedlnost a vnitřní věci, jehož tématem bude spolupráce mezi EU a západním Balkánem při řešení bezpečnostních důsledků ruské agrese proti Ukrajině, spolupráce v oblasti migrace, azylu a ochrany hranic a právní stát a reformy soudnictví. V Kongresovém centru Praha pak ve čtvrtek a v pátek proběhne konference EU Secure and Innovative Digital Future. Věnovat se bude bezpečnosti kybernetického prostoru, což je jedna z priorit českého předsednictví, a rozvoji inovativního digitálního prostředí vedoucího k posílení odolnosti a bezpečnosti EU.

V aktuálním čísle newsletteru si určitě nezapomeňte přečíst reportáž z konference k tématu energetické chudoby, která se uskutečnila v Praze pod hlavičkou českého předsednictví v Radě EU minulý týden. Zúčastnilo se jí na 200 expertů z Česka a zahraničí a v rámci čtyř panelů prodiskutovali genderové aspekty energetické chudoby nebo výstavbu energeticky úsporných domů.

Dále jsme pro vás připravili shrnutí diskuze, které proběhla v rámci kulatého stolu Národního konventu o EU minulý týden ve středu. Jeho tématem byla integrace Ukrajiny do EU, a tak se hovořilo mimo jiné o nástrojích, které má EU k dispozici pro hlubší ekonomickou a politickou integraci Ukrajiny, a samozřejmě také o poválečné obnově země.

do EU? (2) Jaké nástroje má EU k dispozici pro hlubší ekonomickou a politickou integraci Ukrajiny? (3) Je EU připravena plně integrovat Ukrajinu a další kandidátské státy? Může pro tyto účely využít zkušenosti z předchozích kol rozšíření?

Kulatý stůl zahájil Ondřej Matoušek, ředitel Odboru koordinace evropských politik Úřadu vlády ČR, který na úvod zdůraznil, že v současném kontextu války Ruska na Ukrajině je téma integrace daleko širší a komplexnější. Dále uvedl, že s integračním sbližováním Ukrajiny s EU bude muset /Pokr na s. 2/

nevyhnutelně probíhat obnova a rekonstrukce země vyžadující nemalé finanční prostředky. Podkladový materiál představila za garanta kulatého stolu Jana Juzová. Autorka podkladu zmínila, že ačkoli se Ukrajina připravuje na budoucí integraci do EU již od roku 2014 tím, že začala práci na požadovaných reformách, má před sebou i tak ještě velmi dlouhou cestu s ohledem na náročnost a zdoluhavost reformního procesu. Dle Juzové je totiž nutné počítat s tím, že proces integrace Ukrajiny do EU bude záležitostí mnoha let či desetiletí, pro Ukrajinu je však důležité prohlubovat vztahy s EU co nejrychleji. Dále je v zájmu Ukrajiny i Evropy, aby rekonstrukce země začala co nejdříve. První stanovisko představil Náměstek pro řízení evropské sekce MZV ČR Jaroslav Kurfürst. Ten uvedl, že Ukrajina urgentně potřebuje pomoc, aby dokázala čelit ruské agresi, a to jak vojensky, tak ekonomicky, aby byl zachován výkon funkcí státu. Připravovaná poválečná rekonstrukce Ukrajiny je nejen klíčem ke stabilizaci země, ale zároveň příležitostí k její transformaci, posunu v provádění nezbytných reforem a tím i k hlubší integraci do EU. Druhé stanovisko před-

stavil Pavel Havlíček za Asociaci pro mezinárodní otázky. Havlíček dodal, že v politice rozšiřování je naprosto nezbytné přehodnotit současný přístup, protože se v posledních letech pokrok ve vyjednávání s jednotlivými zeměmi téměř zastavil a nemotivoval jednotlivé aktéry k provádění reforem. Poslední stanovisko představila Petra Kuchyňková za Masarykovu univerzitu, která uvedla, že vstup Ukrajiny, ale též Moldavska a kandidátských zemí západního Balkánu do EU by znamenal posílení skupiny tzv. kohezních zemí, tedy zemí, které představují čisté příjemce ve vztahu k unijnímu rozpočtu.

Více informací o činnosti Národního konventu o EU naleznete na webu www.narodnikonvent.eu, popřípadě na účtech a sítích Twitter (@konventeu), Facebook (Národní konvent o EU) nebo Instagram (@narodnikonvent). Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /K. Bartáková/

Předsednická konference k řešení energetické chudoby > Informace

Dne 24. října 2022 proběhla v prostorách Kongresového centra Praha konference v rámci předsednictví ČR v Radě EU s názvem Řešení energetické chudoby: Přístup EU a sdílení osvědčených postupů. Konferenci organizoval Úřad vlády ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Zúčastnili se jí představitelé ministerstev členských států EU, evropských institucí, neziskového sektoru či soukromé a akademické sféry. Cílem této konference bylo posílit dialog o možných řešeních energetické chudoby na celoevropské úrovni.

Předsednickou konferenci zahájil náměstek ministra pro evropské záležitosti Marek Havrda, který v úvodním projevu poukázal na problémy evropských domácností spojené s rostoucími cenami energií i potravin v souvislosti s válkou na Ukrajině. V této souvislosti připomněl konsenzus členských států ohledně řešení energetické chudoby, ke kterému došlo v rámci českého předsednictví v Radě EU.

Dále poukázal na potřebu snížení dopadů energetické krize na evropské domácnosti a závislosti na importu fosilních paliv z Ruska. V této souvislosti pak hrají vý-

znamnou roli mj. investice do opatření na úspory energií a budování infrastruktury pro obnovitelné zdroje.

V rámci této předsednické konference proběhly následně dva dopolední diskusní panely na vysoké úrovni a dva odpolední expertní panely.

Mezi panelisty konference vystoupil například náměstek pro Sekci energetiky Ministerstva průmyslu a obchodu René Neděla, náměstkyně pro řízení Sekce evropských fondů a mezinárodní spolupráce Ministerstva práce a sociálních věcí Martina Štěpánková, generální ředitel pro zaměstnanost, sociální záležitosti a začleňování Komise Joost Korte či profesor Stefan Bouzarovski z University of Manchester.

V rámci panelové diskuse byly zdůrazněny potřeba zaměřit se na zranitelné skupiny obyvatelstva, mezi které patří zejména matky samoživitelky a starší ženy, či potřeba investic do energetické úspornosti budov a zlepšení informovanosti obyvatel o nástrojích, v rámci kterých je možné čerpat finanční podporu na tyto investice. /T. Nalejvač/

Balíček k nulovému znečištění > Komise

V EU bylo v posledních třech desetiletích dosaženo významného zlepšení kvality ovzduší. Znečištění ovzduší (zej. prachovými částicemi, oxidem dusičitým a ozonem) je však stále přičítáno přibližně 300 tisíc předčasných úmrtí ročně a značnému počtu onemocnění. V listopadu 2019 proto Komise provedla vyhodnocení existujících směrnic o kvalitě vnějšího ovzduší a došla k závěru, že směrnice byly částečně účinné při zlepšování kvality ovzduší a dosahování norem kvality ovzduší, ale že doposud nebyly splněny všechny jejich cíle.

V prosinci 2019 se Komise v Evropské zelené dohodě zavázala k dalšímu zlepšování kvality ovzduší a k většímu sladění norem kvality ovzduší s doporučeními Světové zdravotnické organizace (WHO). Tento cíl užšího sladění s nejnovějšími vědeckými poznatky byl potvrzen i v **Akčním plánu nulového znečištění**, který zahrnuje vizi pro rok 2050 snížit znečištění ovzduší (a vody a půdy) na úroveň, která již není považována za škod-

livou pro zdraví a přírodní ekosystémy. Navíc zavádí průběžné cíle pro rok 2030. Zpráva o konečném výsledku **konference o budoucnosti Evropy** navíc ukázala, že občané požadují opatření ke snížení znečištění ovzduší.

Obecné a specifické cíle návrhu

Komise v rámci navrhované revize zveřejněné 26. října jako součást Balíčku nulového znečištění (Zero Pollution Package) slučuje směrnici o kvalitě ovzduší a směrnici o těžkých kovech a benzo(a)pyrenu do jednoho legislativního návrhu a usiluje o:

- snížení dopadů znečištění ovzduší na lidské zdraví a životní prostředí;
- snížení ročních limitů pro koncentrace hlavního polutantu – tzv. polévatého prachu – o více než polovinu;
- lepší sladění norem kvality ovzduší EU s doporučeními WHO a přiblížení imisních norem /pokr. na str. 3/

nejnovějším vědeckým poznatkům;

- **zlepšení legislativního rámce** (např. ve vztahu k sankcím a informování veřejnosti);

- **zjednodušení pravidel platných pro příslušné orgány** a k zefektivnění a zjednodušení legislativy;

- větší **podporu místním orgánům** při dosahování čistšího ovzduší posílením monitorování kvality ovzduší, modelování a plánů;

- zavedení **kompensací** pro osoby, které utrpěly škodu v důsledku porušení stanovených unijních norem kvality ovzduší, a to včetně zlepšení přístupu k vymáhání svých práv (i skrze kolektivní akci);

- zlepšení **informovanosti** veřejnosti o kvalitě ovzduší.

Komise v návrhu **stanovuje průběžné cíle kvality ovzduší** v EU pro rok 2030 a zároveň chce přivést EU

na **trajektorii nulového znečištění ovzduší nejpozději do roku 2050.**

Předběžná pozice ČR

Kvalita vnějšího ovzduší je v agendě ČR (i CZ PRES) v oblasti životního prostředí národní prioritou. Pro ČR je v tomto ohledu důležitá mj. dosažitelnost nových cílů (jelikož arbitrárně přísnější limity, které nejsou dosažitelné, fakticky žádnou dodatečnou ochranu pro lidské zdraví nepředstavují) a lepší propojení mezi směrnicemi o kvalitě ovzduší a směrnicemi, které omezují emise z jednotlivých zdrojů.

Návrh je v gesci Ministerstva životního prostředí a bude projednáván na Radě pro životní prostředí. Cílem CZ PRES bude zahájit projednávání návrhu na pracovní skupině. /F. Mocák, M. van Buuren/

Směrnice o čištění městských odpadních vod > Komise

Komise zveřejnila v rámci tzv. Balíčku nulového znečištění (Zero Pollution Package) dne 26. října 2022 revizi směrnice o čištění městských odpadních vod z roku 1991.

Cílem předpisu je chránit životní prostředí před nepříznivými účinky vypouštění odpadních vod z městských zdrojů a specifických průmyslových odvětví. Dle směrnice musí obce nad 2 000 obyvatel shromažďovat odpadní vody za účelem čištění. Ve směrnici jsou také definovány oblasti citlivé z hlediska ochrany životního prostředí, kde platí přísnější normy a lhůty (např. pro dusík a fosfor). Směrnice určuje povinnost členských států podávat každé dva roky zprávu o provádění směrnice.

Revize **rozšiřuje cíle směrnice** o ochranu lidského zdraví, snížení emisí skleníkových plynů, zlepšení správy a transparentnosti tohoto odvětví, lepší přístup k hygieně a pravidelné sledování parametrů relevantních pro veřejné zdraví v městských odpadních vodách (jako reakce na pandemii covidu-19).

Povinnost **zřídit od roku 2031 kanalizaci a sekundární čištění** městských odpadních vod se rozšiřuje **na všechny aglomerace s 1 000 obyvateli**. V místech, kde existuje kanalizace, musí být domácnosti napojeny na kanalizační systémy. Taktéž se zavádí povinnost **vytvořit místně integrované plány nakládání s městskými odpadními vodami** pro boj se znečištěním dešťovými vodami. Tyto plány bude nutné vypracovat **pro aglomerace s více než 100 000 obyvateli** a pro aglomerace s počtem obyvatel mezi 10 000 a 100 000, v kterých přeliv dešťové vody nebo městský odtok představuje riziko pro životní prostředí nebo lidské zdraví.

Terciální čištění je povinné u všech zařízení, která zpracovávají odpadní vody od více než **100 000 obyvatel**. Tato povinnost platí i v případě aglomerací s 10 000 – 100 000 obyvateli v oblastech označených členskými státy jako **citlivé na eutrofizaci** (proces obohacování

vod o živiny, zejména dusík a fosfor). S tím souvisí i **požadavek na aktualizaci seznamu citlivých oblastí v jednotlivých členských státech.**

Kvartérní čištění se bude od roku **2036** aplikovat u všech aglomerací **nad 100 000** obyvatel a od roku **2041** bude platit i pro aglomerace s **10 000 – 100 000 obyvateli**, kde koncentrace mikroznečišťujících látek představuje riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí, s cílem eliminovat co nejširší spektrum mikroznečišťujících látek. Stanovuje se i **povinnost výrobců** (včetně dovozců), jejichž výrobky přispívají ke znečištění městských odpadních vod mikroznečišťujícími látkami, **přispívat na náklady na kvartérní zpracování**. Návrh **zprísňuje limity pro dusík a fosfor** a stanovuje nové limity pro mikropolutanty, které dosud nebyly směrnici pokryty. Zavádí se povinnost dosáhnout **energetické neutrality** na vnitrostátní úrovni ve všech zařízeních v obcích nad 10 000 obyvatel do roku 2040 (členské státy musí zajistit, aby se celková roční obnovitelná energie vyrobená na vnitrostátní úrovni všemi městskými čističkami odpadních vod rovnala celkové roční energii spotřebované všemi městskými čističkami odpadních vod).

Členské státy musí **do 1. ledna 2025 zřídit národní systém monitorování městských odpadních vod** pro monitorování relevantních parametrů **veřejného zdraví** a sledování antimikrobiální rezistence v městských odpadních vodách. Dále mají za úkol zlepšit přístup k hygienickým zařízením pro všechny, zejména pro zranitelné a marginalizované skupiny, a **zařídit volně a bezpečně přístupná hygienická zařízení** pro veřejnost v aglomeraci nad 10 000 obyvatel.

Zavádí se právo na **odškodnění** v případě, že došlo k újmě na zdraví v důsledku porušení vnitrostátních opatření přijatých podle této směrnice. /F. Mocák/

Okamžité převody v eurech > Komise

Komise 26. října přijala legislativní návrh, jehož cílem je zpřístupnit okamžité platby v eurech všem občanům a podnikům, kteří mají bankovní účet v EU a v zemích Evropského hospodářského prostoru. Cílem návrhu je zajistit, aby okamžité platby v eurech byly dostupné, bezpečné a zpracovávány bez překážek v celé EU. Návrh vychází ze Strategie Komise pro maloobchodní platby do roku 2020, jejímž cílem bylo

plné využívání okamžitých plateb v EU.

Okamžité platby představují významnou technologickou inovaci v oblasti plateb, která umožňuje uvolnit finanční prostředky, které jsou uzamčeny v „tranzitu“ finančního systému, aby byly okamžitě k dispozici občanům a podnikům v EU (denně je takto uzamčeno téměř 200 miliard EUR). Okamžité platby tedy výrazně zvyšují rychlost toku peněz v ekonomice. /pokr. na str. 4/

Předkládaný návrh nařízení, kterým se mění a modernizuje nařízení o jednotném nařízení o platbách v eurech z roku 2012 (SEPA), se skládá ze čtyř požadavků týkajících se okamžitých plateb v eurech: a) **Zajištění všeobecné dostupnosti okamžitých plateb v eurech, resp. povinnost** poskytovatelů platebních služeb v EU, kteří již nabízejí převody v eurech, nabízet ve stanovené lhůtě také jejich okamžitou verzi; b) Zajištění **cenové dostupnosti okamžitých plateb v eurech, resp. povinnost** poskytovatelů platebních služeb zajistit, aby cena účtovaná za okamžité platby v eurech nepřesáhla cenu účtovanou za tradiční, tedy neokamžité převody v eurech; c) **Zvýšení důvěry v okamžité platby, resp. povinnost** poskytovatelů ověřit shodu mezi číslem bankovního účtu (IBAN) a jménem příjemce poskytnutým plátcem s cílem upozornit plátce na možnou chybu nebo podvod před provedením platby; d) **Zachování účinnosti prověřování osob, na něž se vztahují sankce EU**, a to prostřednictvím postupu, podle něhož budou poskytovatelé platebních služeb alespoň jednou denně ověřo-

vat své klienty podle sankčních seznamů EU. Každý poskytovatel platebních služeb, který nabízí okamžité platby v eurech, bude odpovědný za prověřování svých vlastních klientů.

Povinnosti stanovené v tomto legislativním návrhu budou zaváděny postupně. Pro poskytovatele platebních služeb usazené v členských státech eurozóny půjde např. o **povinnost nabízet službu přijímání okamžitých plateb v eurech 6 měsíců** po vstupu právních předpisů v platnost, v případě **zasílání okamžitých plateb v eurech** půjde o **12 měsíců**. Pro poskytovatele platebních služeb, kteří se nacházejí v členských státech, jejichž měnou není euro, se navrhuje, aby se všechny příslušné povinnosti vůči těmto poskytovatelům uplatňovaly o **24 měsíců později** než u poskytovatelů v eurozóně. V případě zavedení harmonizovaného postupu pro **do držování nařízení Unie o sankcích**, je nezbytná **stejná lhůta v celé Unii (tj. 6 měsíců** po vstupu právních předpisů v platnost). /M. Ondičová/

Zasedání Rady pro životní prostředí > Rada

Dne 24. října v Lucemburku proběhla Rada pro životní prostředí, které předsedala ministryně Anna Hubáčková.

Většina dopolední části byla vyplněna diskuzí k návrhu závěrů Rady ke COP 27 (klíma) a ke COP15 (biologická rozmanitost). K závěrům ke COP 27 se podařilo najít shodu až v pozdějších odpoledních hodinách po intenzivním jednání vybraných členských států a za aktivního přispění zástupců předsednictví a Komise. Kompromisní text byl nakonec jednomyslně odsouhlasen a závěry byly jako celek schváleny. Diskuze o závěrech ke COP15 byla nekomplikovaná, bylo pouze posíleno znění recitálu k tématu ruské agrese. Závěry Rady byly jednomyslně přijaty. Během oběda ministři diskutovali s ředitelkou OECD pro životní prostředí Jo Tyndallovou o možnostech spolupráce s OECD v souvislosti s implementací Zelené dohody pro Evropu a o současné energetické krizi v Evropě. Odpoledne následovala politická rozprava k návrhu revize směrnice o průmyslových emisích se zaměřením na rozšíření oblasti působnosti o oblast zemědělství a systém náhrad a sankcí. Dále proběh-

la politická diskuze k návrhu nařízení o ekodesignu, který reviduje dosavadní směrnici. Členské státy ve svých vystoupeních mj. uvítaly návrh revize v kontextu rozvoje oběhové ekonomiky EU. Některé státy byly pro přísnější úpravu ohledně zákazu zničení neprodaných výrobků. V rámci bodů AOB předsednictví informovalo o průběhu vyjednávání návrhu směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí. Následně několik států v čele se Španělskem vzneslo na Radě požadavek na posílení včasných opatření připravenosti a reakce EU na řešení důsledků změny klimatu. Dále předsednictví informovalo o závěrech expertní konference o Vytváření krajiny odolné vůči změně klimatu, která se uskutečnila v Praze ve dnech 13. a 14. září. Na závěr předsednictví a Komise informovaly o výsledcích tří proběhlých mezinárodních zasedání, a to Montrealského protokolu o látkách poškozujících ozonovou vrstvu, Mezivládní vědecko-politické platformy pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby a ministerské konference procesu Životní prostředí pro Evropu. /F. Mocák, M. van Buuren/

Zasedání Rady pro energetiku > Rada

Dne 25. října v Lucemburku proběhlo zasedání Rady pro energetiku, kterému předsedal ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela.

Na programu Rady byla výměna názorů k návrhu směrnice a nařízení o pravidlech vnitřního trhu se zemním plynem. Diskuze se dotkla i časového rámce rozvoje trhu s vodíkem. Ministři diskutovali i nad návrhem revize směrnice o energetické náročnosti budov. Členské státy byly tradičně rozděleny mezi ty, které zastávaly vyšší ambice a ty, které upřednostňují flexibilitu a zohlednění národních specifik. Rada se shodla a přijala obecný přístup. Lotyšsko informovalo o aktuálním vývoji u stavby běloruské jaderné elektrárny Ostravec, která neplní zásadní pilíře bezpečnosti IAEA. Dále informovala Komise o stavu energetické infrastruktury Ukrajiny a Moldavska po proběhlém bombardování ze strany Ruska a dodala, že Komise monitoruje situaci na trzích s energiemi, aby byl zajištěn dostatek energií během nadcházející zimy. Komise dále představila hlavní prvky návrhu nařízení

o společných nákupech plynu, intervencích na trhu s plynem a nouzových opatřeních a solidaritě. Během oběda pak ministři diskutovali o nejdůležitějších prvcích tohoto návrhu. Ministři vyjádřili širokou podporu návrhu zahájení společných nákupů plynu a shodli se na tom, že nákupy skrze platformu by měly zůstat dobrovolné. Široká podpora zazněla návrhu na vytvoření cenového benchmarku pouze pro LNG. Korekční mechanismus pro stanovování cen plynu v rámci TTF platformy byl hodnocen jako nutný mnoha delegacemi. Avšak Německo, Nizozemí, Švédsko a Rakousko vyjádřily obavy o ohrožení bezpečnosti dodávek v případě zavedení tohoto opatření. Na okraj Rady proběhlo bilaterální jednání ministra Síkely se švédskou vicepremiérkou a ministryní pro energetiku Ebbou Buschovou. Hlavním tématem schůzky byl plán práce do konce CZ PRES a výhled rozpracovaných legislativních návrhů, které převezme švédské předsednictví.

/F. Mocák, M. van Buuren/

Výbor pro dopravu a cestovní ruch (TRAN) Evropského parlamentu (EP) schválil v uplynulém týdnu dvě samostatné dohody s Ukrajinou a Moldavskem, které mají usnadnit přeshraniční přepravu zboží. Podle zpravodaje M.-J. Marinescu (EPP, RO) jde o krok, který umožní odblokování současné situace na hranicích mezi EU a Moldavskem/Ukrajinou a rozšíří vzájemné dopravní vztahy.

Obě dohody jsou součástí reakce EU na narušení v odvětví dopravy na Ukrajině a v Moldavsku způsobené neodůvodněnou invazí Ruska na Ukrajinu. Ukrajinský vzdušný prostor byl uzavřen pro civilní provoz a námořní export byl značně omezen. Ve snaze pomoci Ukrajině nalézt alternativní silniční trasy pro vývoz jejích zásob obilovin, pohonných hmot, potravin a jiného příslušného zboží navržená dohoda liberalizuje silniční nákladní dopravu mezi EU a Ukrajinou, pokud jde o dvoustrannou přepravu a tranzit. Obdobně Moldavsko potřebuje nalézt alternativní tranzitní trasy pro vývoz vlastní nebo ukrajinské produkce. Dohoda mezi EU a Ukrajinou umožní ukrajinským řidičům nadále používat své stávající ukrajinské řidičské průkazy a osvědčení o odborné způsobilosti k řízení v EU, aniž by museli být držiteli mezinárodního řidičského průkazu. Po zahájení ruské války proti Ukrajině mnoho ukrajinských řidičů již není schopno dodržovat správné postupy související s doklady řidičů, jako jsou žádosti o mezinárodní řidičské průkazy nebo vydávání nových dokladů v případě ztráty

nebo odcizení dokladů. Tato dohoda umožní oběma stranám řešit tyto otázky za výjimečných okolností.

Silniční nákladní doprava mezi EU a Ukrajinou i Moldavskem se v současné době řídí dvěma hlavními mechanismy, a to dvoustrannými dohodami o dopravě mezi členskými státy EU a Ukrajinou, resp. Moldavskem a povoleními udělovanými v rámci mnohostranného systému kvót ECMT v rámci Mezinárodního dopravního fóra. Oba tyto mechanismy stanovují pro dopravce z obou stran kvóty, pokud jde o tranzit a dvoustranný obchod. Jelikož by zvýšené využívání počtu silniční přepravy ve srovnání s běžnou dobou překročilo kvóty stanovené v dvoustranných dohodách a přidělené prostřednictvím ECMT, nové dohody usnadní dopravcům využívání silniční dopravy. Výbor TRAN podpořil obě dohody jednomyslně. Poslanci EP budou o obou dohodách hlasovat na příštím listopadovém plenárním zasedání. Vzhledem k naléhavosti situace jsou obě dohody již prozatím uplatňovány od uzavření jednání s Ukrajinou, resp. Moldavskem v červnu 2022, avšak k jejich finálnímu uzavření potřebuje Rada souhlas EP.

/J. Linková/

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 491, týden od 24. až 30. října 2022 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz